

AJÁNLÁSOK

A BIZOTTSÁG (EU) 2020/1563 AJÁNLÁSA

(2020. október 14.)

az energiaszegénységről

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 168. és 194. cikkére,

tekintettel a villamos energia belső piacára vonatkozó közös szabályokról és a 2012/27/EU irányelv módosításáról szóló, 2019. június 5-i (EU) 2019/944 európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽¹⁾ („az átdolgozott villamosenergia-irányelv”) és különösen annak 29. cikkére,

mivel:

- (1) Energiaszegénység alatt azt a helyzetet értjük, amelyben a háztartások nem tudnak hozzáférni az alapvető energiaszolgáltatásokhoz. 2018-ban közel 34 millió európai nem tudta otthonát megfelelően fűteni ⁽²⁾, ami egyértelműen mutatja, milyen komoly kihívást jelent az energiaszegénység az EU számára.
- (2) Amint azt a társjogalkotók elismerték, a megfelelő fűtés, hűtés, világítás, valamint az árammal működő készülékekhez biztosított energia mind-mind elengedhetetlenül fontos szolgáltatás a megfelelő életszínvonal és az emberek egészségének biztosításához. Az energiaszolgáltatásokhoz való hozzáférés a társadalmi befogadás szempontjából is meghatározó. Az energiaszegénység problémájának kezelése tehát több előnnyel járhat, úgymint az egészségügyi kiadások csökkenése, (a célnak nem megfelelő hőforrások helyettesítése révén) a mérséklődő levegőszennyezés, a nagyobb komfort és jólét, valamint a háztartások javuló költségvetése. Ezek az előnyök együttesen közvetlen módon mozdítanak elő a gazdasági növekedést és a jólétet az Európai Unióban.
- (3) Az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság által 2017. november 17-én közösen kihirdetett szociális jogok európai pillére az energiát azon alapvető szolgáltatások közé sorolja, amelyekhez mindenkinek joga van hozzáférni. Gondoskodni kell a rászorulókat támogatásáról, hogy igénybe tudják venni ezeket a szolgáltatásokat ⁽³⁾.
- (4) A klímasemleges Unióra való, 2050-ig megvalósítandó méltányos átállás alapvető szerepet játszik a Bizottság által 2019 decemberében javasolt európai zöld megállapodásban ⁽⁴⁾. E megállapodás központi eleme az a korszerűsítési program ⁽⁵⁾, amely a magán- és középületek szerkezeti felújításának fellendítésével hivatott csökkenteni a kibocsátásokat, elősegíteni a helyreállítást és megoldást találni az energiaszegénység problémájára. Az ilyen szerkezeti felújítások várhatóan ösztönzőleg hatnak majd az éghajlatváltozás mérséklésére irányuló uniós törekvésekre. Ezért döntő fontosságú, hogy a korszerűsítési program és ez az ajánlás együtt kerüljön elfogadásra annak érdekében, hogy kölcsönösen erősítsék az energiaszegénység és az energiahatékonysági szempontból legrosszabbul teljesítő épületek felszámolására irányuló kezdeményezéseket.

⁽¹⁾ HL L 158., 2019.6.14., 125. o.

⁽²⁾ 2018-as adatok (Eurostat, SILC [ilc_mdes01]).

⁽³⁾ A szociális jogok európai pillérének „Az alapvető szolgáltatásokhoz való hozzáférés” című, 20. alapelve. https://ec.europa.eu/commission/priorities/deeper-and-fairer-economic-and-monetary-union/european-pillar-social-rights/european-pillar-social-rights-20-principles_hu

⁽⁴⁾ A Bizottság közleménye az európai zöld megállapodásról, COM(2019) 640 final.

⁽⁵⁾ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – „Európai korszerűsítési program – épületeink környezetbarátabbá tétele, munkahelyteremtés, javuló életminőség”, COM(2020) 662 final.

- (5) Az energiaszegénység az igazságos energetikai átállás elősegítésére kidolgozott „Tiszta energia minden európainak” című jogalkotási csomag sarkalatos pontja. Az (EU) 2018/1999 európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽⁶⁾ („az irányítási rendelet”) és az átdolgozott villamosenergia-irányelv értelmében a Bizottságnak indikatív iránymutatást kell adnia az energiaszegénység mérésére szolgáló megfelelő mutatókról ⁽⁷⁾ és a „jelentős számú energiaszegénységben élő háztartás” fogalmának meghatározásához ⁽⁸⁾. Az energiaszegénységnek nincs egységesen alkalmazott definíciója, ezért a tagállamok feladata, hogy saját mutatóikat nemzeti viszonyaiknak megfelelően alakítsák ki. A nemrégiben elfogadott jogalkotási csomag ugyanakkor hasznos általános elveket és betekintést nyújt az energiaszegénység lehetséges okaiba és következményeibe. Hangsúlyozza továbbá a probléma kezelését célzó szakpolitikák fontosságát, különös tekintettel a nemzeti energia- és klímatervekhez és a hosszú távú felújítási stratégiákhoz kapcsolódó politikákra ⁽⁹⁾.
- (6) Nemzeti energia- és klímatervekben a tagállamoknak fel kell mérniük az energiaszegény háztartások számát. Abban az esetben, ha egy tagállam megítélése szerint ez a szám magas, tervébe bele kell foglalnia az energiaszegénység csökkentésére irányuló nemzeti célkitűzést, szakpolitikákat és intézkedéseket. Az energiaunió helyzetéről szóló ötödik jelentéssel összefüggésben a Bizottság közzétette az egyes tagállamokra vonatkozó szolgálati munkadokumentumokat, amelyek tartalmazzák valamennyi végleges nemzeti energia- és klímaterv külön értékelését. Ezek a szolgálati munkadokumentumok azt is értékelik, hogy a végleges tervek hogyan kezelték a kapcsolódó, többek között az energiaszegénységre vonatkozóan is kiadott 2019-es bizottsági ajánlásokat, továbbá iránymutatást tartalmaznak a nemzeti energia- és klímatervek végrehajtását illetően.
- (7) Az átdolgozott villamosenergia-irányelv előírja a tagállamok számára, hogy hozzanak megfelelő intézkedéseket az energiaszegénység minden felismert formájának kezelésére, beleértve a szegénység tágabb összefüggéseivel foglalkozó intézkedéseket is. A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a kiszolgáltatók helyzetben lévő fogyasztók, kiváltképp a távoli területeken élők is védelemben részesüljenek. A földgáz belső piacára vonatkozó közös szabályokról és a 2003/55/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló 2009/73/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽¹⁰⁾ hasonló rendelkezéseket tartalmaz.
- (8) Az új jogszabályi keret egyik fontos újítása, hogy előírja az energiaszegénységben élő háztartások számának felmérését. Az átdolgozott villamosenergia-irányelv 29. cikke utal a tagállamok azon kötelezettségére, hogy értékeljék az energiaszegénységben élő háztartások számát, és kimondja, hogy meg kell állapítaniuk és közzé kell tenniük az ezen értékelést alátámasztó kritériumokat. Amennyiben magas az ilyen háztartások száma, a tagállamoknak bele kell foglalniuk nemzeti energia- és klímaterveikbe az energiaszegénység csökkentésére irányuló indikatív célkitűzést, meg kell adniuk egy időkeretet, és körvonalazniuk kell a vonatkozó szakpolitikákat. Ezt követően az irányítási rendelettel összhangban jelentést kell tenniük a Bizottság felé valamennyi, az energiaszegénység háztartások számának csökkentése tekintetében elért eredményről.
- (9) Az (EU) 2018/2002 irányelvvel ⁽¹¹⁾ módosított 2012/27/EU európai parlamenti és tanácsi energiahatékonysági irányelv ⁽¹²⁾ előírja a tagállamok számára, hogy energiahatékonysági kötelezettségeik keretében vegyék figyelembe az energiaszegénység enyhítésének szükségességét. A 7. cikk (11) bekezdésével összhangban az energiahatékonysági intézkedések egy részét – a szükséges mértékben – prioritásként a kiszolgáltatók helyzetben lévő, köztük az energiaszegénység által sújtott háztartások tekintetében kell végrehajtani ⁽¹³⁾. Az irányítási rendelet is tartalmaz hasonló kötelezettségeket.

⁽⁶⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1999 rendelete (2018. december 11.) az energiaunió és az éghajlat-politika irányításáról, valamint a 663/2009/EK és a 715/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet, a 94/22/EK, a 98/70/EK, a 2009/31/EK a 2009/73/EK, a 2010/31/EU, a 2012/27/EU és a 2013/30/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv, a 2009/119/EK és az (EU) 2015/652 tanácsi irányelv módosításáról, továbbá az 525/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 328., 2018.12.21., 1. o.).

⁽⁷⁾ Az (EU) 2018/1999 rendelet 3. cikke (3) bekezdésének d) pontja.

⁽⁸⁾ Az (EU) 2019/944 irányelv 29. cikke.

⁽⁹⁾ Az (EU) 2018/844 irányelvvel (HL L 156., 2018.6.19., 75. o.) módosított, az épületek energiahatékonyságáról szóló 2010/31/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 153., 2010.6.18., 13. o.) 2a. cikke szerint.

⁽¹⁰⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2009/73/EK irányelve (2009. július 13.) a földgáz belső piacára vonatkozó közös szabályokról és a 2003/55/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 211., 2009.8.14., 94. o.).

⁽¹¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/2002 irányelve (2018. december 11.) az energiahatékonyságról szóló 2012/27/EU irányelv módosításáról (HL L 328., 2018.12.21., 210. o.).

⁽¹²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2012/27/EU irányelve (2012. október 25.) az energiahatékonyságról, a 2009/125/EK és a 2010/30/EU irányelv módosításáról, valamint a 2004/8/EK és a 2006/32/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 315., 2012.11.14., 1. o.).

⁽¹³⁾ Ez összhangban van a 2012/27/EU irányelv szerinti meglévő kötelezettségekkel. Lásd még a módosított energiahatékonysági irányelv szerinti energiamegtakarítási kötelezettség átültetéséről szóló bizottsági ajánlás mellékletét (C(2019) 6621 final).

- (10) Az épületek energiahatékonyságáról szóló 2018/844/EU irányelv felülvizsgált változata értelmében a tagállamoknak a lakó- és nem lakáscélú épületek nemzeti állományának felújítását támogató hosszú távú felújítási stratégiáik részeként megfelelő nemzeti intézkedéseket kell kidolgozniuk az energiaszegénység enyhítésére ⁽¹⁴⁾.
- (11) Az uniós jogi keret biztosítékokat is tartalmaz arra vonatkozóan, hogy az energiaszegénység kezelése érdekében hozott intézkedések ne akadályozzák a piac megnyitását vagy működését. A méltányos átálláshoz zökkenőmentesen működő kiskereskedelmi piacokra van szükség. Az említett biztosítékokat az átdolgozott villamosenergia-irányelv 28. cikke tartalmazza, a gyakorlatban való alkalmazásukat pedig elsősorban az 5. cikk (5) bekezdése ismerteti.
- (12) Az átdolgozott villamosenergia-irányelv 27. cikke azáltal erősíti meg ezt az elvet, hogy előírja a tagállamok számára annak biztosítását, hogy minden háztartási fogyasztó és – amennyiben a tagállamok megítélése szerint indokolt – a kisvállalkozások is egyetemes szolgáltatásban részesüljenek, azaz a tagállam területén belül joguk legyen a meghatározott minőségű villamos energiával való ellátásra, méltányos, könnyen és tisztán összehasonlítható, átlátható, megkülönböztetésmentes árakon. Az egyetemes szolgáltatás biztosítása érdekében a tagállamok végső menedékes ellátót jelölhetnek ki.
- (13) Amint azt az átdolgozott villamosenergia-irányelv (59) preambulumbekkezdése is összefoglalja, az energiaszegénység az alacsony jövedelem, a magas energiakiadások és az otthonok alacsony energiahatékonyságának együtteséből fakad. Az ingadozó energiapiaci árak és a nem megfelelő energiahatékonyság, különösen az épületek alacsony energiateljesítményének következményei, valamint az általános szegénységgel összefüggő különféle társadalmi-gazdasági tényezők és a lakásbirtoklási rendszerekből eredő problémák együtt bonyolulttá teszik a kérdés megoldását.
- (14) 2018-ban az EU-ban a magánháztartásokban élők 6,8 %-a (30,3 millió ember ⁽¹⁵⁾) volt képtelen kiegyenlíteni a közüzemi számlákat, beleértve az energiaszámlákat is, ezért fennállt a veszélye annak, hogy kikapcsolják a szolgáltatást. Az uniós lakosság 7,3 %-a (37,4 millió ember) nem tudott kellemes hőmérsékletet teremteni az otthonában.
- (15) A Covid19-válság rávilágított arra, hogy sürgősen kezelni kell az energiaszegénység kihívásának kérdését, ha olyan szociális Európát szeretnénk kialakítani, amely kivétel nélkül gondoskodik valamennyi lakosa igényeiről. A figyelem középpontjában a tagállamok energiaszegénységi szintje áll majd, mivel egyre több európainak okozhat nehézséget az alapvető energiához való hozzáférés, amit a növekvő munkanélküliség tovább súlyosbít. Mindennek ismeretében létfontosságú, hogy az európai gazdaságok által jelenleg tapasztalt, példa nélküli zavarok ellenére is elérkezzünk az európai zöld megállapodás mérföldköveihez.
- (16) A Next Generation EU ⁽¹⁶⁾ helyreállítási csomagot olyan eszközként terjesztették elő, amelynek „iránymutatást kell nyújtania, és ki kell alakítania egy fenntarthatóbb, ellenállóbb és méltányosabb Európát a következő generáció számára”. Európa helyreállítási terveinek kidolgozásakor a környezeti fenntarthatóság, a szolidaritás, a kohézió és a konvergencia elvét kell irányadóknak tekinteni, azzal az elhatározással, hogy egyetlen tagállam, régió vagy polgár se maradjon le. A Next Generation EU megerősíti, hogy a korszerűsítési program a zöld helyreállítás egyik fő előmozdítója.
- (17) A hosszú távú nemzeti felújítási stratégiáknak és a 2030-ra, illetve 2050-re kitűzött energiahatékonysági célok elérését szolgáló egyéb eszközöknek az energiaszegény háztartások védelmére és a kiszolgáltatott helyzetben lévő energiateljesítmények helyzetének megerősítésére kell összpontosítaniuk azáltal, hogy segítenek az embereknek csökkenteni a rezsiköltségeket, egészségesebb életkörülményeket tesznek lehetővé és visszaszorítják az energiaszegénységet.
- (18) A védelemre leginkább rászoruló háztartások és a felújítást leginkább igénylő lakások beazonosítása segít az állami beavatkozások célzottabbá tételében és jobb irányításában, ami konkrét eredményeket hoz a fogyasztók számára, javítja az energiahatékonyságot és minimalizálja a belső energiapiac működésében bekövetkező torzulásokat.

⁽¹⁴⁾ Ez összhangban van az energiahatékonyságról szóló 2012/27/EU irányelv 4. cikke alapján fennálló kötelezettségekkel, amelyek átkerültek az épületek energiahatékonyságáról szóló irányelvbe, és az energiaszegénység kezelésének sürgető feladatával összefüggésben még nagyobb hangsúlyt kaptak. Az (EU) 2018/844 irányelv (11) preambulumbekkezdése szerint a tagállamok által meghatározott kritériumok alapján figyelembe kell venni az energiaszegénység enyhítésének szükségességét is. A preambulumbekkezdés pontosítja továbbá, hogy az energiaszegénység enyhítését célzó intézkedéseiket tartalmazó felújítási stratégiáik felvázolásakor a tagállamok jogosultak arra, hogy meghatározzák, mely intézkedéseket tekintik relevánsnak.

⁽¹⁵⁾ Az EU-27 2018. január 1-jei, 446 millió lakosra becsült népessége alapján: http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Population_and_population_change_statistics

⁽¹⁶⁾ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának: Európa nagy pillanata: Helyreállítás és felkészülés – a jövő generációért, 2020. május 27.

- (19) Ezen ajánlás kidolgozásával és egy kísérő szolgálati munkadokumentumban az energiaszegénységre vonatkozóan nyújtott iránymutatással a Bizottság eleget tesz a fent említett kötelezettségének, és segíti a tagállamokat az energiaszegénységre vonatkozó új rendelkezések átültetésében. A Bizottság emellett tájékoztatást nyújt a kialakulóban lévő helyes gyakorlatokról is ⁽¹⁷⁾.
- (20) A beazonosítással kapcsolatos legfőbb nehézséget a megbízható számszerű adatokhoz való hozzájutás jelenti. Uniós szinten kidolgozásra került egy sor olyan statisztikai mutató, amely az energiaszegénység lehetséges kiváltó okait és következményeit méri. Ezek összesített mutatók. Mivel az energiaszegénység többdimenziós jelenség, egyetlen mutató nem képes teljes mértékben tükrözni annak valamennyi aspektusát.
- (21) Az európai szinten kidolgozott összesített mutatókat ezen ajánlás melléklete tartalmazza. Ezek a mutatók, amelyeket az Európai Unió Statisztikai Hivatala (EUROSTAT) és az Európai Energiaszegénységi Megfigyelőközpont (EPOV) állított össze, és amelyek harmonizált uniós adatgyűjtésekből származnak, lehetővé teszik a helyzet uniós szintű nyomon követését és a nemzeti sajátosságok meghatározását, valamint az egymástól való hatékonyabb tanulást és a bevált gyakorlatok cseréjét. A nemzeti mutatók kiegészíthetik ezeket, és adott esetben részletesebb képet adhatnak az energiaszegénység helyzetéről.
- (22) Ehhez egyrészt szoros együttműködésre van szükség az érintett illetékes hatóságok között, másrészt és elsősorban pedig megfelelően összehangolt regionális és helyi szintű törekvésekre annak érdekében, hogy kiegyensúlyozzák és alulról felfelé építkező megközelítéssel egészítsék ki az uniós vagy nemzeti szintű mutatókra épülő elemzéseket. A regionális és helyi önkormányzatok tudják leginkább felmérni azokat a pénzügyi és társadalmi kihívásokat, amelyekkel az energiaszegény háztartásoknak meg kell küzdeniük, és várhatóan ezek az önkormányzatok játszanak majd jelentős szerepet a minden európai polgár számára méltányos, inkluzív és fenntartható zöld átállás folyamatának kidolgozásában és végrehajtásában.
- (23) A Bizottság továbbra is támogatni fogja a bevált gyakorlatok tagállamok közötti megosztását, mind a szociális védelemmel foglalkozó bizottsággal együttműködésben, mind más módon. Többek között az Európai Energiaszegénységi Megfigyelőközpont és a Polgármesterek Szövetsége kezdeményezés által biztosított platformok révén az uniós finanszírozási programok – úgymint a kohéziós politika, a technikai támogatási eszköz és egyéb támogatási formák – mozgósíthatók az azonosított kihívások kezelésére.
- (24) Az Európai Bizottság az energiaárakról és -költségekről szóló negyedik jelentésében megvizsgálja az energiaszegénységben élők és a kiszolgáltatott helyzetben lévő fogyasztók sajátos körülményeit is ⁽¹⁸⁾. Különös figyelmet fog fordítani továbbá az átdolgozott villamosenergia-irányelv 5. cikkének végrehajtására, amellyel összhangban a tagállamok az energiaszegény vagy kiszolgáltatott helyzetben lévő háztartások villamosenergia-ellátásának árképzése tekintetében állami beavatkozást alkalmazhatnak.

A KÖVETKEZŐKET AJÁNLIJA A TAGÁLLAMOKNAK:

1. Dolgozzanak ki olyan szisztematikus megközelítést az energiapiacok liberalizálására, amely elősegíti, hogy annak előnye in a társadalom valamennyi rétege, főleg a leginkább rászorulóknak is osztozhassanak.
2. Fordítsanak megkülönböztetett figyelmet az ezen ajánlást kísérő bizottsági szolgálati munkadokumentumra, amely iránymutatást nyújt az energiaszegénység felmérésére szolgáló mutatókról, valamint annak meghatározására vonatkozóan, hogy mi minősül magas számú energiaszegény háztartásnak. Fontos, hogy a tagállamok jelenlegi nemzeti energia- és klímaterveik végrehajtása és az energiaunió és az éghajlat-politika irányításáról szóló (EU) 2018/1999 rendelet 14. cikke szerinti aktualizálása során felhasználják a Bizottság által nyújtott iránymutatást.
3. Alkalmazzák a mellékletben körvonalazott mutatókat az energiaszegénységre vonatkozó értékelések elkészítéséhez.
4. Az átdolgozott villamosenergia-irányelv (60) preambulumbekzdésével összhangban dolgozzanak ki integrált szakpolitikai megoldásokat az energia- és szociálpolitika részeként. Ennek keretében egymást erősítő szociálpolitikai intézkedésekről és energiahatékonysági fejlesztésekről kell gondoskodniuk, különösen a lakhatás terén.

⁽¹⁷⁾ Az (EU) 2019/944 irányelv (59) preambulumbekzdése előírja, hogy a Bizottságnak aktívan támogatnia kell az említett irányelv energiaszegénységre vonatkozó rendelkezéseinek végrehajtását azáltal, hogy elősegíti a bevált gyakorlatok tagállamok közötti megosztását.

⁽¹⁸⁾ A Bizottság jelentése az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – „Energiaárak és energiaköltségek Európában” (COM(2020) 951) és az azt kísérő szolgálati munkadokumentum (SWD(2020) 951).

5. Értékeljék az energetikai átállás elosztási hatásait, különösen nemzeti összefüggésben az energiahatékonysági intézkedések tekintetében, valamint határozzák meg és hajtsák végre a kapcsolódó aggályokat kezelni hivatott szakpolitikákat. A hosszú távú nemzeti felújítási stratégiákkal összhangban fordítsanak kellő figyelmet az energiahatékony lakásokba történő beruházások útjában álló akadályokra és a felújítást leginkább igénylő lakások egyedi jellemzőire.
6. A közzféra érdemi és támogató részvételére, valamint az érdekelt felek széles körű szerepvállalására építve dolgozzák ki az energiaszegénység felszámolását célzó valamennyi szakpolitikát.
7. Dolgozzanak ki olyan intézkedéseket az energiaszegénység problémájának kezelésére, amelyek a közigazgatás valamennyi szintje közötti szoros együttműködésre épülnek, lehetővé téve mindenekelőtt a regionális és helyi hatóságok, valamint a civil társadalmi szervezetek és a magánszektor közötti összefogást.
8. Használják ki maximálisan az uniós finanszírozás, programok – többek között a kohéziós politika – lehetőségeit az energiaszegénység kezelésére azáltal, hogy elemzik az energetikai átállással kapcsolatos projektek elosztási hatásait, valamint előnyben részesítik a kiszolgáltatott helyzetben lévő csoportokat célzó intézkedéseket a támogatáshoz való hozzáférés biztosítása érdekében.
9. A közpénzek, elsősorban a támogatások odaítélése során összpontosítsanak a kedvezményezettek azon kategóriáiba tartozó, alacsony jövedelmű háztartásokra, amelyek igen korlátozott saját forrásokkal rendelkeznek, és kereskedelmi hitelekhez is csak nehezen férnek hozzá. Mérjék fel, milyen szerepet játszhatnak az energetikai szolgáltató vállalkozások és az energiahatékonysági szerződések az energiaszegény háztartások esetében megoldást jelentő felújításfinanszírozás terén, hogy ellensúlyozni lehessen e kiszolgáltatott helyzetben lévő háztartások magas kiindulási költségeit.

Kelt Brüsszelben, 2020. október 14-én.

a Bizottság részéről
Kadri SIMSON
a Bizottság tagja

MELLÉKLET

ENERGIASZEGÉNYSÉGI MUTATÓK

Az energiaszegénység szintjének nemzeti felmérése során alkalmazandó alábbi mutatók az Európai Unió Statisztikai Hivatalánál és az Európai Enerгияszegénységi Megfigyelőközpontnál érhetőek el a tagállamok számára.

A Bizottság hasznos útmutatással kíván szolgálni ezen uniós szinten kidolgozott mutatók értelmezéséhez, amelyek célja, hogy a tagállamok eredményesebben tudják számszerűsíteni az energiaszegénység nemzeti definíciói alapján beazonosított, jelentős számú energiaszegény háztartások fogalmát ⁽¹⁾.

A tagállamok tovább bonthatják az 1. és 2. pontban felsorolt egyes mutatókat, hogy mélyrehatóbb nemzeti szintű elemzést tudjanak készíteni az energiaszegénység lehetséges kiváltó okairól.

A mutatók négy csoportba sorolhatók:

- a) *az energiára fordított kiadások és a jövedelmek összehasonlítására szolgáló mutatók*: ezek a mutatók úgy számszerűsítik az energiaszegénységet, hogy a háztartások által energiafogyasztásra fordított összeget összehasonlítják egy, a jövedelem mérésére szolgáló mutatóval (pl. azon háztartások százalékos aránya vagy száma, amelyek rendelkezésre álló jövedelmük egy bizonyos hányadánál többet költenek háztartási energiaszolgáltatásokra);
- b) *önértékelésen alapuló mutatók*: a háztartások által arra a konkrét kérdésre adott válasz, hogy megítélésük szerint milyen mértékben képesek megfizetni az energiát (azaz télen megfelelően melegen, nyáron pedig kellően hűvösen tartani otthonukat);
- c) *közvetlen mérésen alapuló mutatók*: ezek a mutatók fizikai változókat mérnek az energetikai szolgáltatások megfelelőségének meghatározása érdekében (pl. szobahőmérséklet);
- d) *közvetett mutatók*: ezek a mutatók olyan kapcsolódó tényezők mérésével adnak pontosabb képet az energiaszegénységről, mint például a közüzemi számlák késedelmes rendezése, a lekapcsolások száma és a lakások minősége.

1. Az energiaszolgáltatások megfizethetőségére összpontosító mutatók

- a szegénység (a nemzeti rendelkezésre álló medián ekvivalens jövedelem kevesebb mint 60 %-a) kockázatának kitett lakosság azon hányada, amely az „Ön megengedheti magának, hogy megfelelően melegen tartsa otthonát?” kérdés alapján nem tud ideális hőmérsékletet teremteni otthonában (Eurostat, SILC [ilc_md01]);
- a teljes lakosság azon hányada, amely az „Ön megengedheti magának, hogy megfelelően melegen tartsa otthonát?” kérdés alapján nem tud ideális hőmérsékletet teremteni otthonában (Eurostat, SILC [ilc_md01]);
- közüzemiszámla-fizetési hátralékok: a szegénység (a nemzeti rendelkezésre álló medián ekvivalens jövedelem kevesebb mint 60 %-a) kockázatának kitett lakosság azon hányada, amely közüzemiszámla-fizetési hátralékkal rendelkezik (Eurostat, SILC, [ilc_md07]);
- közüzemiszámla-fizetési hátralékok: a lakosság azon hányada, amely közüzemiszámla-fizetési hátralékkal rendelkezik (Eurostat, SILC, [ilc_md07]);
- villamos energiára, gázra és egyéb tüzelőanyagokra fordított kiadások aránya az összes háztartási kiadáshoz viszonyítva;
- azon háztartások aránya, amelyek esetében az energiakiadások jövedelemhez viszonyított aránya meghaladja a nemzeti medián arány kétszeresét (forrás: Eurostat, háztartási költségvetési felmérés, 2015);
- azon háztartások aránya, amelyek esetében az abszolút energiakiadások nem érik el a nemzeti medián felét (Eurostat, háztartási költségvetési felmérés, 2015).

2. Kiegészítő mutatók

- villamosenergia-árak a lakossági fogyasztók számára – átlagos fogyasztási sáv (Eurostat, [nrg_pc_204]);
- gázárak a lakossági fogyasztók számára – átlagos fogyasztási sáv (Eurostat, [nrg_pc_202]);
- gázárak a lakossági fogyasztók számára – legalacsonyabb fogyasztási sáv (Eurostat, [nrg_pc_202]);

⁽¹⁾ SWD(2020) 960 „Uniós iránymutatás az energiaszegénységre vonatkozóan”.

- a szegénység (a nemzeti rendelkezésre álló medián ekvivalens jövedelem kevesebb mint 60 %-a) kockázatának kitett lakosság azon hányada, amely szivárgással, nyirkossággal vagy rothadással küzd otthonában (Eurostat, SILC [ilc_mdho01]);
  - a lakosság azon hányada, amely szivárgással, nyirkossággal vagy rothadással küzd otthonában (Eurostat SILC, [TESSI292]);
  - a lakóépületek négyzetméterenkénti végsőenergia-fogyasztása, éghajlati viszonyok szerint kiigazítva (Odyssee-MURE projektek adatbázisa).
-